

за їх скаргою суд апеляційної чи касаційної інстанції відкриває апеляційне чи касаційне провадження у справі. Тобто своїми процесуальними діями дані особи безпосередньо впливають на виникнення цивільних процесуальних правовідносин з судом апеляційної чи касаційної інстанції. Таким чином, можна зробити висновок, що особи, які не брали участі у справі, коли суд вирішив питання про їх права й обов'язки, і які на цій підставі подавали апеляційну чи касаційну скаргу в цій справі, з моменту їх звернення до суду можна вважати особами, які беруть участь у справі. Не притягнення їх судом першої інстанції до участі у справі є наслідком не відсутності у них юридичної заінтересованості у цій справі, а помилкою суду, а тому така помилка не може впливати на правовий статус даних осіб та обмежувати їх процесуальні права.

Список використаної літератури:

1. Апалькова І.С. Перегляд судових рішень Верховним Судом України: Дис. ... канд. юрид. наук. — Одеса, 2015. — 200 с.

БУТ І. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри цивільного процесу, кандидат юридичних наук

ЩОДО ПРОВАДЖЕНЬ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ТРЕТЕЙСЬКИМ РОЗГЛЯДОМ, ЗА ПРОЕКТОМ ЗАКОНУ УКРАЇНИ № 6232 ВІД 23 БЕРЕЗНЯ 2017 РОКУ

Проектом Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів № 6232 від 23 березня 2017 року (далі — Проект) запропоновано викласти Цивільний процесуальний кодекс України (далі — ЦПК України) в новій редакції [1]. Грунтовні зміни, що пропонуються авторами законопроекту, стосуються впровадження ідей Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 20 травня 2015 року № 276/2015, в тому числі щодо розширення переліку категорій справ, які можуть розглядатися судами у спрощеному провадженні [2]. Передбачаються зміни і щодо проваджень в структурі цивільного процесу, пов'язаних з третейським розглядом. Так, Розділ VIII Проекту «Провадження у справах про оскарження рішень третейських

судів, оспорування рішень міжнародних комерційних арбітражів» та Розділ IX «Визнання та виконання рішень іноземних судів, міжнародних комерційних арбітражів в Україні, надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів» передбачають розгляд в рамках одного провадження вимог, що стосуються рішень як міжнародних комерційних арбітражів, так і внутрішніх третейських судів, що в принципі є позитивним, з огляду на спільну правову природу даних юрисдикційних органів.

Так, ст.ст. 24–25 Проекту встановлено особливості визначення інстанційної підсудності: справи щодо оскарження рішень третейських судів, про видачу виконавчих листів на примусове виконання рішень третейських судів розглядаються апеляційними судами як судами першої інстанції за місцем розгляду справи третейським судом, а Верховний Суд переглядає в апеляційному порядку судові рішення апеляційних судів, ухвалені ними як судами першої інстанції. Такі зміни, як вважається, мають сприяти пришвидшенню вирішення питання щодо дійсності та законності винесеного третейського рішення та можливості його виконання в примусовому порядку, оскільки кількість судових інстанцій в цих категоріях справ зменшується [3]. В той же час, Проектом пропонується відмовитися від неможливості оскарження в апеляційному порядку ухвали про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду (наразі може бути оскаржено лише ухвалу про відмову у видачі виконавчого листа, а належним способом захисту боржника у цьому випадку є звернення із заявою про визнання виконавчого документа таким, що не підлягає виконанню), що дещо нівелює таке спрямування законодавця на якнайшвидше вирішення питання щодо звернення рішення третейського суду до примусового виконання шляхом зменшення кількості інстанцій, у яких може бути розглянута справа..

Частиною 8 ст. 458 Проекту вказано, що до постановлення ухвали за наслідками розгляду заяви про скасування рішення третейського суду, будь-яка сторона має право звернутись до суду з заявою про видачу виконавчого листа на виконання цього ж рішення та просити розглянути її спільно із заявою про скасування цього рішення в одному провадженні. Чинним цивільним процесуальним законодавством (ст. 126 ЦПК України), так само як і Проектом, передбачено можливість об'єднання в одне провадження кількох однорідних позовних вимог за позовами одного й того самого позивача до одного й того самого відповідача чи до різних відповідачів або за позовом різних позивачів до одного й того самого відповідача. Однак це стосується лише позовних вимог, такі вимоги мають бути однорідними та взаємовиключними, а сам термін «провадження» розуміється не як певна процесуальна форма розгляду справи, а як конкретна справа, передана на розгляд до суду.

Зі ст. 15 як чинного ЦПК України, так і Проекту, вбачається, що провадження про оскарження рішень третейських судів, про видачу

виконавчих листів на примусове виконання рішень третейських судів є самостійними провадженнями в структурі цивільного процесу. На це вказує і врегулювання даних проваджень окремими главами ЦПК України і розділами Проекту. Оскільки оскарження рішення третейського суду та звернення третейського рішення до примусового виконання є самостійними непозовними провадженнями в рамках цивільного процесу, можливості їхнього об'єднання за чинним законодавством не передбачено. Хоча тісний зв'язок цих проваджень повинен передбачати і можливість одночасного розгляду обох заяв: оскільки заявник вимушений звернутися з заявою, спрямованою на примусове виконання третейського рішення, очевидно, що боржником рішення добровільно виконано не було і ймовірно буде ним оскаржуватись. Однак вбачається за доцільне не просто встановлення можливості об'єднання в одному провадженні розгляд вимог про скасування рішення третейського рішення та про надання дозволу на його примусове виконання, а об'єднання цих двох самостійних проваджень в рамках єдиного провадження. Це зумовлено схожою процесуальною формою розгляду таких заяв, особливим суб'єктним складом, а також тим переліком підстав, які мають наслідком скасування третейського рішення та відмову у наданні дозволу на примусове виконання рішення (частина підстав для скасування рішення третейського суду та підстав для відмови у видачі виконавчого документа є тотожними, а тому доцільним буде надання суду повноважень одночасно з відмовою у видачі виконавчого документа з таких підстав самостійно вирішувати питання про скасування третейського рішення повністю чи частково).

Розгляд справи про скасування рішення третейського суду відбувається за правилами спрощеного позовного провадження – ще однієї новели Проекту, тоді як для провадження щодо видачі виконавчого листа такої можливості не встановлено, хоча це було б логічним, адже ці провадження є подібними між собою як за суб'єктним складом, так і за переліком обставин, що підлягають встановленню, тому вбачається, що в цій частині положення щодо розгляду цих двох категорій справ в спрощеному порядку мають бути уніфіковані, особливо з огляду на те, що розгляд цих справ, як вказувалось вище, може об'єднуватися в рамках одного провадження.

Таким чином, Проектом пропонується як позитивні, так і доволі спірні зміни у регулюванні проваджень щодо оскарження рішень третейського суду та звернення їх до примусового виконання.

Список використаної літератури:

1. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів : Проект Закону № 6232 від 23 березня 2017 року [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної

- Ради України. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61415
2. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки: Указ Президента України від 20 травня 2015 року № 276/2015 // Офіційний вісник України: офіційне видання. – 2015 – № 41. – Ст. 1267.
 3. Про розгляд апеляційних скарг на ухвали місцевих судів про видачу виконавчого листа на рішення третейського суду: Лист Третейської палати України до ВССУ № 173 від 14 травня 2013 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://tretsud.aub.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=72&Itemid=28.2008

ПОЛУНІНА О. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри цивільного процесу, кандидат юридичних наук

УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ РОЗДРІБНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ЧЕРЕЗ МЕРЕЖУ ІНТЕРНЕТ

Договір роздрібної купівлі-продажу – це договір, за яким продавець, який здійснює підприємницьку діяльність з продажу товару, зобов'язується передати покупцеві товар, що звичайно призначається для особистого, домашнього або іншого використання, не пов'язаного з підприємницькою діяльністю, а покупець зобов'язується прийняти товар і оплатити його. Він може бути укладеним в усній, простій письмовій або електронній формі.

Окремої уваги заслуговує укладання договору роздрібної купівлі-продажу через мережу Інтернет у зв'язку з прийняттям Закону України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 року.

Інтернет-магазин став давно віртуальною торгівельною площею, де покупець у інтерактивній формі обирає необхідний товар та формує собі замовлення. Оскільки пропозиція укласти договір звернена до невизначеного кола осіб та включає всі істотні умови – предмет та ціну, це є публічна оферта. У тому випадку, коли продавець повідомляє на сайті більш конкретні відомості про товар, спосіб оплати і платіжних реквізитах, покупець може оплатити товар за вказаними реквізитами та повідомити продавцю адресу, за якою слід доставляти товар. Коли покупець користується для оплати кредитною карткою, тим самим він доказує продавцю свою платоспроможність, повідомляючи йому номер картки. Продавець може перевірити його рахунок в банку й надати покупцеві платіжний чек [1, с. 39]. Серед науковців давно обговорювалося питання, чи такий договір укладено в мережі Інтернет,